

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronkint 10 kr-ért közöltnak.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr

Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos gar. mond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

A belügyi tárcza.]

Kézdi-Vásárhely, 1889. aug. 10.

(é.) Midőn a belügyminiszteri ressortot gr. Teleki Géza átvette, a nemzet tulnyomó része semleges állást foglalt el. Mintegy vonakodott itéletében; nem akarta kimondani, hogy olyan vállakra tetetett a belügy, melyek tette készen, erősen állanak. A mint a napok telnek, a mint az államigazgatás nagy gépezete robotol, kitűnik kinek-kinek viselt dolga, alkotása. Így került felszínre most a belügyminiszter üdvös tettekért sovárgó intenciója is.

A konzervatív nyilatkozatok azt állították a képes és tenni erős miniszterről, hogy nem jár a saját lábán. Háttérben áll Tisza miniszterelnök s azonnal működésbe hozza gépezetét, mihelyt gr. Teleki az ártatlan tanulmányozásokon túllépve, kezdeményezni akar.

Pedig ez épeu nem áll. Teleki tud független lenni ressortja keretében. Állására sokkal több értelmet és törekvési vágyat hozott, semmint önállóságában bizni ne lehetne.

A derék miniszter ama igazi elvet vallja: ha tenni akarunk, mentől kevesebbet kell beszélnünk. Ő nem embere a nagy szólásoknak, mert általánosan ismert szerénysége ezt megengedni sem tudná, hanem csendben tesz; teljesedik rajta ezen előnyösen ismert közmondás: „Gutta cavat lapidem.”

Állításunkat bizonyítja a belügyminiszter tette és tervbe vett alkotása.

Lánglélekkel dolgozik a közigazgatás reformján, azután élénk tanulmányozás alá vette Magyarország egészségügyét. Mintegy meg van győződve arról, hogy e dolgok körül nagyon sok tennivalónk van. Mert jóllehet, meg voltak előzetesen is téve az igények, kor és szükséghez mért intézkedések, de végre

is a mai haladott álláspont sokkal többet kíván. És e tervezet tetszésünkkel találkozunk.

A közigazgatás átalakításáról szólva, különös rokonszenvvel vagyunk intenciója iránt azért, mert jól tudja ő, mily mélyen fekszik honunk organismusában a municipalizmus s hogy nagyon sokszor kell elevenbe is vágni. Tisztában van azzal, hogy a közigazgatási reformnál a kellő tapintat mellőzésével sok veto kelne, nem egy gyűlölet vagy ökol-szorítás követné a nép lelkével összeforrt dolgoknak kiszakítását.

Ugy van ezzel sok tekintetben maga a miniszter is, mint vagyunk mi.

Ohajtja a reformot, de ezzel egyidejűleg inkább ohajtja, hogy az átalakulás ne hirtelen, hanem megfontoltan, a körülmények latbavetésével történjék.

Nagyon meglátszik mozdulatain az alapos megfontolással párosult erős alkotás iránti vágy. Mert a nemzeti sajátosságok kellő respektálása mellett azon van, hogy a jövőnek tegyen, illetve alkotásának fénye jóval előre vesse világát. Így lehet csak a jelen helyes kiismerésén épült intézményeinkkel mindig fejlettebbé tenni a jövőt, mint a melyhez köve van a nemzeti súly és ohajtott közboldogságunk.

Mindezek mellett dícséretre méltó az, mit a közegészségügy iránt ohajt Teleki tenni. Nagy szükség van arra, hogy az országos egészségügy emelkedjék, mert egészséges közigazgatás egészséges individuumokat kíván. Mind az, mi az életet, az életnek minden tevékenységét vezeti, az ember éne, énjének épségétől függ. Kevésbé egészséges embert alkalmazni nem lehet. Majd indulatos, majd hanyag, majd kedvetlen s mindenkinek terhére van.

Ha jőne idő s a közegészségügy általános reformja beleélhetné magát a népbe, erősen

hisszük, hogy a visszaélések, tébolyodások, bambák, siketek, demonstrumok, félszegek száma apadna. A privát, megyei és az országos kórházak sem lennének megtömvé anynyira beteggel, mert ha az egészségügyi dolgokkal ismeretes valaki, fel tudja fogni, hogy kicsiny bajból lesz a nagy baj; meg tudja mondani, hogy egyik-másik dolognak az egészségre milyen következményei lesznek.

A figyelmes miniszter megértette azt, hogy drágább az egészség mindennél. Az egyedre nézve az több a földművelés felvirágzása, hadügy, kereskedelem, közlekedésnél stb. A mai időkben, épen midőn az élet fentartatása meglehetősen követelésekkel lépik fel, az egészség kardinális pontja az életnek. Mintegy utalva vagyunk arra, hogy mentől inkább emelkedjék statisztikánk s minden individuum hasznavehető legyen.

Számra még mindig kevesen vagyunk. Ha azt akarjuk, hogy számunk a velünk szemben álló ellenséggel magát fentartani tudja: tett-képes, egészséges népnek kell lennünk.

Mi is egyetértünk a belügyminiszter intenciójával, ki nem tartja hasznavehetőnek az elsatnyult generációt, a korán kiélt, hagyományos, tudóbajos, bélmurutos embert. Nem tartjuk alkalmasnak a beteges nőt az életerős nemzésre, a gazdai, gazdasszonyi teendők helyes végzésére.

Midőn tehát gr. Teleki belügyminiszter lényeges reformja mellett az egészségügy áttanulmányozásával ez országos ügyet megkívántató magaslatra iparkodik emelni, mi örvendünk s meg vagyunk győződve az iránt, hogy tette a nemzet akarata, leghőbb vágyával találkozunk.

Hogy mennyire fognak ezek valósulni, legyen biztosíték erre nézve a miniszter bátor és céltudatosan működő lelke. Mi minden bi-

A „Székelyföld” tárczája.

A halvány királyfiról.

Irta: Zoltáni Géza.

Szeretem a népet.

Szeretem, ha deli tánczra perdül vig muzsikaszó mellett; szeretem, ha szerelmi bánatát méla furulyaszóban zokogja el; de legjobban akkor, ha regéit hallom. Azokat a büvös-bájos regéket, a miket délczag daliákról, örökké ifjú tündérekéről mond el. Azokat a regéket, a melyek tele vannak varázsszal, költészettel, a melyeket bölcs nem tud úgy kigondolni, költő nem tud úgy leírni.

Ki tanította rá? Ki adta lelkébe azt az érzést, azt a képzelő erőt?

Hát ki tanítja a csalogányt dalolni, a virágot illatozni, a szívet szeretni?

Természet a te kitanulhatatlan nagyszerűségeddel, örök fenségeddel! te voltál mestere. Te tanítottad meg, hogy dalba öntsöd örömet, bánatát, hogy regét költösd arról, a mit csodált, a kit szeretett egykor. Azért van azokban annyi varázs, annyi költészet.

Most regét mond századok előtt élt hatalmas tündérekéről, daliás hősekről, századok mulva regélni fog most történő dolgokról; regélni fog egy halvány királyfiról.

Csillagsugáros éjszaka csendjében, a pásztortűz rózsaszínű világánál elkezd a mesemondó regéjét. És azok, a kik ott ott ülnek körül, ábrándosan hallgatják, a mit a rege beszél:

Réges-régen volt ennek a tejjel-mézzel folyó országnak egy jóságos öreg királya. Azt az öreg királyt szerette a nép, mint a szeme fényét, mint az életét; még annál is jobban. És az a jóságos király mégsem volt boldog. Nem. Mert volt neki egy fia, a kit úgy hívtak, hogy: a halvány királyfi. Hetedhét országon nem akadt párja. Szép volt, deli termetű, tudta forgatni a tollat s a kardot; hanem az arcán mindig a szomorúság halovány színe ült. Nem üzte el arról azt sem a vig muzsika, sem a zengő ének.

Összeültek az ország fehérszakállú bölcssei s tanakodtak, hogy mittevők legyenek. Hiába volt minden, az öröm pirossága nem akart annak a halványságnak a helyére költözni. Pedig hej, de mindent elkövettek!

Egyszer aztán abban állapodtak meg, hogy megházasítsák.

Kiválasztották neki a legszebb királyleányt, a kinek napsugár volt a haja, alabástromra festett rózsza az arca, kék nefelejcs a szeme, gyémánt a szíve. Hanem mi haszná, ha nem szerettek egymást! A deli királyfiinak az arca azután is olyan halvány maradt, s talán még halványabb lett attól-

fogva. Az öreg királynak pedig majdnem elemész-tette a bánat a szívet s a lelkét. Fele királyságát oda adta volna annak, a ki mosolygóvá teszi a halvány királyfi arcát. Hanem olyant nem lehetett találni hetedhét országon.

Hogy is lehetett volna, mikor maga a királyfi sem tudta, hogy mi bántja a szívet! Egész napokat eljárt sötét rengetegekben s ott hallgatta, mit sutog a patak habja a parti virágoknak, mit dalol a fülemile a párjának.

Egyszer, a mint így bolyongott a rengetegben, egy tisztavízű forrásnál, egy gyönyörűséges hajadonnal találkozott. Soha-soha sem látott olyan szépséges teremtet még álmaiban sem. Termete karesu, mint az óz; haja fekete, mint a holló szárnya; szeme sötét, mint az éjszaka, fénylő, mint a hajnaleszillag.

A királyfi vizet kért tőle, az pedig az üres korsóját nyújtotta oda, úgy egymáson feledetek tekinteteket. Az első pillantásra megszerették egymást örök, mélységes szerelemmel.

— Hogy hívnak tégedet, te szépséges virágszál? — kérdezte a halvány királyfi.

— A nevem Erzsike s az erdőkerülő leánya vagyok.

Akkor a királyfi is elmondta neki, hogy ő kicsoda s megkérdezte: akar-e a felesége lenni?

A szépséges hajdon szomorú lett ezekre a sza-

zonynyal a célba vett dolgok érvényesüléséhez reményt s azoknak a nemzet boldogsága megteremtéséhez a legszebb jövőt költjük.

A regále megváltása. Wekerle pénzügyminiszter eddig körülbelül 1000 regálebirtok megváltására vonatkozó egyezményt hagyott jóvá. A többi, közel 40.000 regále-megváltási egyezmény legnagyobb része tárgyában a miniszter még e hó folyamán határozni fog.

A kormány elhatározta, hogy az összes államjóságok igazgatása, kivéve azon részeket, melyek eladásra szánvák, január 1-től fogva a földmívelési minisztériumra bízassék. Ennek folytán az összes telepítési ügyek szintén átmennek a földmívelési minisztérium hatáskörébe. A kormány szándékozik legközelebről Temesvár környékén nagyobb terjedelemben megkezdeni a telepítést.

SZEMLE.

Uralkodónk berlini látogatása, mint a programból látható, tisztán katonai jellegű ünnepélyekkel lesz egybekapcsolva. A katonai látványosságok között legérdekesebb lesz a spandau hadgyakorlat, melyen a német vartüzérség és a műszaki csapatok fogják magukat bemutatni. Ő Felsége ott tartózkodása alatt az összes miniszterek Berlinben lesznek.

Belgrádi követett ő Felsége br. Thómmel Gusztáv vezérőrnagyot — eddigi rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert a perzsa udvarnál — nevezte ki.

A francia szenátus mint állami legfőbb ítélőszék csütörtökön kezdte meg Boulanger és társai pörét.

A krétai események élénken foglalkoztatják a hatalmakat. Vannak jelek arra, hogy Görögország Törökországgal szemben fenyegető magatartást foglal el. A középeurópai hatalmak s Anglia feltétlenül Törökország partján állanak s a görög akcióban az orosz-francia befolyás művét látják.

Mit kell tennünk?

Kézdi-Vásárhely, 1889. aug. 9.

(j) Ha nézzük az országos csapásokat, mintegy meg kell ijednünk a jövő felől. A lapok csaknem minden számában olvasni lehet, hogy égés, jég, vihar, árvíz, terméketlenség mily végtelen károkat okoztak. Az udvarhelyi jégverés, hol több mint 4 millió forint kár konstataltatott, a paksi és haralyi tűzvész, mely csaknem semmivé tette a virágzó helyeket, sokáig érezhető lesz a nép között.

A merre elnézhet tekintetünk, mindenütt találunk mizeriákat, melyek arra ösztönöznek, hogy

vakra. Ugyan már hogy lehetne az? Hiszen az ő kicsiny kunyhójuktól olyan nagyon messze van a királyi korona! Hanem a királyfi megvigasztalta, hogy az nem olyan nagy dolog, azért boldogok lehetnek.

Erre Erzsike azt felelte:

— Ha az Isten is úgy akarja, meg te is: nem bánom.

Örök hűséget fogadtak egymásnak s azután hazamenek: Erzsike az egyszerű kunyhóba, a királyfi az aranyos palotába.

Ottthon csak elcsodálkoztak, a mikor meglátták, hogy a halvány királyfi két orcája egyszerre olyan piros lett, mint a hajnalhasadéskor nyílt rózsza. A szerelem pirossága elűzte a szomorúság halovány színét arról. Hanem a deli királyfi senkinek sem mondta el, hogy miért pirult ki úgy az arca, pedig sokan szerették volna tudni. Attól fogva egyre arról gondolkodott: mi módon lehetne az övé az a szépséges virágszál?

Egyszer aztán elhatározott magában valamit.

Nagy titokban készítettett egy viaszalakot, a melyik szakasztott olyan volt, mint ő: épen olyan deli, épen olyan halvány. De mégsem egészen olyan: annak a két orcája fehérebb volt az övénél... mintha halott volna, hideg, merev halott.

Alig örülhetett a palotában egy kevés ideig annak a változásnak, mely a királyfival történt: az örömet nagy bánat váltotta föl. Mert azt a viasz-

mindama szempontokat, mik a figyelmes élet pozíciói, szemünk elől soha ne tévesszük.

Az érintett országos szerencsétlenség között van mégis némi vigasztalásunk; van, a mi egy reményteljesebb jövőt varázsol elénk. Azonban nézzük figyelmesen, hogy mit kellene tennünk saját javunkért.

Mindenesetre a legjobbat: vagyonunk biztosítását.

Jóllehet, hogy a biztosítás meglehetősen tért hódított, mégsem mondhatjuk annak általánosítását kifogástalannak. Az országos tűzvész alkalmával bizonyult be különösen, hogy aránylag nagyon kevés gazdának volt háza, felkelhetősége, épülete biztosítva.

Kik beleestek a biztosításba, ha nem is egészen, de tulnyomó részben megkapták veszteségüket. Sikerült nekik ismét életmaghoz jutni. Ellenben képzelné lehet a bánatát annak, ki a legkényesebb ügyeinek elhanyagolásával úgy jutott a tőnk szélére, hogy reménye sem igen lehet a kivergődésre. Épen így vagyunk a termények biztosításával is.

Azok, kik elemi csapás vagy jég ellen biztosították a mezei életet, minden szerencsétlenség között is semmivel nem maradtak. Azon csekély összegért, mint mennyit a biztosítás igénybe vesz, megkapta minden illetékes a kárpótlást, mi csaknem arányba hozható egy jókora középterméssel.

A ki a jég és elemi csapások ellen egyáltalán nem biztosította terményeit, aztán sikerült kézhez kapnia: most összehordva, várja a szemetet. Amde ez esetleges szerencsétlenségnek még most sincs kitéve. Épen azért semmit sem tudunk a jelen körülmények között inkább ajánlani, mint azt, hogy a biztosítás el ne maradjon. Bármily sokkal, vagy bármily kevéssel is birjon valaki, legelső kötelessége az legyen, hogy úgy gazdaságát, otthonát, mint bevételit részére teljesen biztosítsa. Mert akkor, midőn kezét tettünk vagyonunkra, még nem a miénk; csak akkor lesz az, ha annyira hozzánk nőtt, hogy sem a jég, sem a tűz nem tudja elragadni tőlünk. Mindezen dolog mellett van még egy második is, mi a biztosítás mellett a maga értéke szerint biztosítani tudja vagyonunkat.

Meglehet a tűz és jég elleni védelem. Ha nincsenek a tulajdonosnak életesszéi, józan tulajdonai, a vagyon előbb-utóbb idegen kézre kerül. Megtörténik akárhányszor, hogy a dus termés a gazdának tulajdonába jő, de alig az övé egy-két napig, már adja tovább. Pedig nem mindig van szükség arra a pénzre sem oly nagy mérvben, mint miképen szomjuhozna utána az emberek. De sokat tesz az ital, nem enged a pálinka tért a józan életelveknek.

Ez alapon a most szerencsésen kézhez vett ter-

alakot megtalálták egyszer a királyfi szobájában. Szépen felöltöztetve gyémántos ruhába, hanyatt fektetve az ágyán. Nem ismerték meg, hogy viaszból van, úgy hasonlított hozzá.

A villámlás fényénél gyorsabban terjedt el az országban az a hír, hogy a halvány királyfi meghalt. És ez a hír megdobbantotta a szíveket, meg ráta a lelkeket. Mélységes gyászt öltött az egész ország. Harangok zúgása kútyította be a levegőt, fekete posztót vontak a könhók s a paloták falára. Az égen a fellegek sötétebben verődtek össze, feketébb lett az éjszaka; mintha a természet is gyászolná azt, a ki úgy szerette a népet s a kit úgy szeretett a nép.

A szomszéd országok királyai nagy pompában jöttek el a temetésre; az arany koporsót csupa hercegek vitték a temetőbe ki. És megsiratták sokan, sokan; megsiratta az egész ország. Hiszen mindenkinek volt része abban a reménységben, a melyik az ő halálával megsemmisült, mint a fényes buborék, ha elpattan...

A királyfi pedig az ő szerelmesével elbujdosott az erdők renetegébe s ott, a hol legtávolabb vannak a világtól, a hol legédesebb a virágok illata, legszebben dalol a madár: kicsinyke kunyhóban telepedtek le. És az a kicsiny kunyhó olyan volt, mint a fecskéfészek: egyszerű kívül, a boldogság tanyája belül. Mellettük rakott fészket a gerlece. Holdvilágos, csendes este ott hallgatták annak a

més felett tehát úgy kell intézkednünk, hogy lényegesebb dolgaink, nem pedig torkunk fedezetere szolgáljon vagyonunk. Szóval úgy intézkedjék népünk a kezébe vett természettel, hogy a lélekölő pálinka iránti szomjból vagy attól elázva, ne engedje magát félrevezettetni senkitől, hanem a lehetőségig legyen várakozással, mert a gabonának az ára nőttön nő. Így pl. Belgiumban minden oldalról panaszok, hogy a gabonában nagy kár történt. Hasonlót lehet mondani Németországról, Angolországról, Oroszországról és sok tekintetben Franciaországról is. Így nem lehet kételkedni azon, hogy a gabona-árak emelkedni fognak.

Mindenesetre tehát népünknek tartózkodnia kell most a lehetőségig, mert nagy kilátás van ahhoz, hogy várakozása ki fogja fizetni magát.

Legyünk gondosak, biztosítsunk birtokunk, vagyonunk körül, mert ez a jó és nyugodt élettartásnak egyik követelménye; azután egyedül komoly szükségünkről gondolkozzunk és ne a bódító pálinkáról, mely a termények kézhez kapásakor annyi részeges embert produkál, annyit vezet a börtönbe örökös rabságra vagy örökös kolduságra.

Népünknek van józan gondolkozása; csupán arra hivatkozunk, midőn ajánlani tudjuk, hogy a most bevett terményeket biztosítani kell, valahára kerülje a gyűlöletes pálinka-italt és verejtékével szerzett vagyona iránt most, midőn kezében van, legyen óvatos. Ha most figyelmes nem lesz, egy-két hónap alatt a lelketlen üzerek kicsalják kezéből s aztán ismételtén egy év gondjai, nyomorúságának kell terheit elviselnie.

Háromszékmegye közigazgatási bizottságának aug. 6-ki üléséből.

Háromszékmegye közigazgatási bizottsága kedden tartotta meg havi rendes ülését. Potsa József főispán ő méltósága az ülést megnyitván, bejelent, hogy a folyó évi 28-ik törvényekről folyó hó 1-én hatályba lépett és pénzügyigazgatóvá Rehák Ödön pénzügyi tanácsos és helyettesévé Babarczy Ferencz eddigi kir. adófelügyelő nevezetett ki. A közigazgatási bizottság életbelépte óta lefolyt 13 év óta 6 éven át Babarczy Ferencz tapintatos eljárásával úgy vezette a megyében az adóügyet, hogy népünkben a fizetési hajlam felébredt, rend állott be és végrehajtót vajmi ritkán kellett alkalmazni; megnyugvással vehetni, hogy a Babarczy Ferencz közreműködését jövőre sem fogjuk nélkülözni. A közigazgatási bizottság elismerését Babarczy Ferencz közhasznú működése és tapintatos eljárásáért jegyzőkönyvileg megörökíteni kéri. Általános helyesléssel fogadtatott.

A Rehák Ödön kinevezésére vonatkozó pénzügy-

búgását, a mikor szerelemről, boldogságról beszélt a párjának. Ők azoknál százszorta boldogabbak, úgy érezték. S úgy volt.

Egy napsugáros szép napon, a mikor mindketten ott ültek a csendes lakocska előtt, csodálatos tüneményt láttak. Gyönyörűséges teremtes jelent meg előttük, mintha az égből szállott volna a földre. Ragyogott a fényességtől s a hangja fülemile énekéhez volt hasonló. Így szólott hozzájuk:

— Én az erdők tündéré vagyok, ivadéka azoknak a hatalmas ősöknek, a kiktől ti regéket mondotok. Én áldása vagyok a jónak, ostora a gonosznak. Tudom, hogy nagyon szeretitek egymást s hogy mit áldoztatok föl szerelmetekért. Vegyétek el hát igaz szerelmetek jutalmát; örök ifjúságot, örök boldogságot adok nektek. Ugy legyen!

Azzal eltűnt.

És a tündér szavai beteljesedtek.

Holdvilágos éjszakákban most is hallani lehet a reneteg felől egy vadászútról riadozását; a halvány királyfi kúrtja az. És ez a kúrthang azt jelenti, hogy a királyfi még él s el fog jöni majd, ha ezt a nemzetet romlás fenyegeti, hogy megmentse azokat, a kik úgy szerették őt s a kiket ő úgy szeretett.

Századok múlva, csillagsugáros éjszaka csendjében, a pásztortűz rózsaszínű világánál ilyen reget mondának egy királyfiról.

miniszteri rendelet felolvastatván, főispán ur bejelenti, hogy a pénzügyi igazgató úrtól a hivatali esküt július hó 29-én bevette, és a megjelent pénzügyi igazgató urat bemutatta. Eljenzéssel fogadtattott.

Rehák Ödön bemutató beszédében elismeri nehéz állásával járó felelősségét, számít a közgazgatási bizottság ezen megyei hivatalok támogatására, s miután a szegedi nagyobb pénzügyigazgatásnál kötelességét kedvező sikerrel teljesítette, jogvégeztsége után az állam- és jogtudományi államvizsgákat, valamint a gyakorlati bírói és pénzügyi fogalmazói vizsgákat letette és bírói pályán 12 évet, a többi pénzügyi pályán szolgálta; ha szerencsés lesz támogatásban részesülni, hiszi, hogy ezen sikerrel fog szolgálni. Ajánlja magát a közigazgatási bizottság szíves figyelmébe. A fegyelmi választmányba adófeltárgyelő helyébe rendes tagul a kir. pénzügyi igazgató választott meg.

Az újfalusi és nagybacsoni új utvonallal ünnepélyes átvételére határnapul folyó évi szept. 1-je tüzetett ki és ennél a közigazgatási tagok megjelenni felkértek.

Ezek után br. Apor Gábor alispán havi jelentése olvastatott, mely szerint a közigazgatás menete július hóban rendes volt. A tisztikar nem volt teljes számban. Vajna Miklós II-ik aljegyző július hó 10-től 4 heti szabadságra távol van. Gábor Péter főszolgabíró szintén 4 heti szabadságra van távol.

A központba iktatóra érkezett 1608 drb. Ellátott 1458 darab. 15 napos utazási igazolvány kiadatott 129 drb, egy éves utlevél-ajánlat felterjesztett 102 drb.

A megyei pénztár megvizsgáltatván, rendben találtatott.

Tüzeset volt a beérkezett jelentések szerint 8, melyből 4 gyújtogatás, 2 gondatlanság és 2 ismeretlen okból támadt.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint június végén az árvák létszáma volt 9950 személy, július hóban gyámság alá jött 86 személy, összesen 10.036 személy. Ebből felszabadult 47 személy. Július végén gyámság alatt maradt 9989 személy. Június végén gondnokság alatt volt 378 személy, ohhez növekedés 1, összesen 379, apadás 2, július végén gondnokság alatt maradt 377 személy.

A háromszékmegyei összesített gyámpénztárnak június hóról áthozott készpénze volt 1092 frt 96 kr, ehhez bevételt egyúttal 9026 frt 73 kr, összes bevétel volt 10.119 frt 96 kr. Ebből kiadott árváknak 2901 frt 64 kr, a tartalékalapnak átutaltatott 2781 frt 09 kr, egyúttal 5682 frt 73 kr, melyet a bevételből levonva, 4436 frt 96 kr készpénz jött át augusztus hóra.

Babarczy Ferencz kir. adófelügyelő jelentése szerint július hóban egyenes adóban befolyt 12.397 frt 20 kr, hadmentességi díjban 175 frt 50 kr, vagyis kedvezőbb az eredmény az előző év hason havával szemben egyenes adóban 1800 frt 69 $\frac{1}{2}$ krral, hadmentességi díjban pedig 45 frt 50 krral.

Fizetési időhaladék a lefolyt július hóban nem fordult elő.

Ideiglenes házadómentességben a mellékelt kimutatás igazolása szerint 10 adózó fei részesített.

Dr. Kovács Gyula kir. alügyész jelentése szerint a kézdívásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a megye területén levő kir. járásbírói fogházakban a hó utolsó napján le volt tartóztatva összesen 33 elítélt, 11 vizsgálati fogoly, egyúttal 44 egyén, köztük 34 férfi és 10 nő.

Időközben megfordult még az említett fogházakban összesen 33 egyén.

Bűnvádi jelentés beérkezete 41, ezek közül 1 gyújtogatás büntette miatt.

Törvényszéki boncolás a hó folyamán nem fordult elő.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot általán véve, hasonlóan a múlt hóhoz, kielégítő volt.

A hevenyfertőző kórok közül csakis a torokgyík, vörheny és vérhasnak észleltetett néhány szörványos esete.

Orvosrendőri hullavizsgálat volt hirtelen halál-

nál 3, napszúrás általi halálnál 1, véletlen esemény általi halálnál 2 és akasztás általi öngyilkosság-nál 3 esetben.

Az állategészségi állapot nem volt kielégítő. Sertés-orbánez miatt elhullott Zagonban 36, Alcsernátonban 30, Papolczon 35, Kézdi-Szentléleken 41, S.-Magyaroson 17, Bodoson 16, Nagy-Bacsonban 53 és Tamásfalván 16 drb. Ragályos száj- és körömfájásban volt Kézdi-Szentléleken 217, Esztelneken 290, Csomortánban 120, Béla-falván 215 és Kurtapatakon 7 drb szarvasmarha, továbbá Kézdi-Szentléleken 100 drb juh és 2 drb sertés. Lépfenében elhullott Hidvégen 1 drb ló, Málnáson 1 drb ökör, Kézdi-Szentléleken, Dálnokban 1—1 drb tehén, Baróthon 15 drb bival és végre ebdüh miatt Besenyőn 1 drb tehén. Az óvóintézkedések mindenütt megtétettek.

V i d é k.

Kovácsna, 1889. augusztus 5.

Kovácsna—Vajnafalván a fürdői élet naponta élénkül. A vendégek száma tulzárnyalja a múlt évi augusztus első felében vendégek létszámát. A kedélyes kirándulások a „Horgász” savanyuvízhez, a sós-fürdőhöz, a Mihály Albert-féle mulató kertbe és az ugynevezett „István-tér”-re gyakoriak szoktak lenni.

Legyen szabad mindenekelőtt az „István-tér”-t egy pár sorban megismertetni.

Társadalmunk egyik leventéje, Sigmond István, a Kovácsna fölött elvonuló, saját tulajdonát képező nagyon regényes fenyves erdőben nyári kirándulásokra, táncolásra és külön családi összejövetelekre saját költségén annyira szép és a céljának megfelelő helyiséget alakított át, a milyen nem sem Tusnádnál, sem Előpatak fürdőhelyek nem dicsekedhetnek.

A táncoló-tér körül a sűrű fenyőfák boltozata alatt kényelmes fedett nyári mulató-helyek állnak készen a látogatók rendelkezésére.

Térjünk vissza a tárgyhöz.

Augusztus 4-én az önkéntes tüzölők társaságának beszerzése céljából Sigmond István, Bogdán Zoltán, Ebergényi Gyula és zágoni Szócs Albert urak által az „István-tér”-re levegőjű fenyvese között egy minden tekintetben sikerült és fényes májális rendeztetett.

A kivonulás délután mindjárt megkezdődött és 4 órákig egyebet nem látott az ember, mint kosiknak és tarkán hullámozó gyalog csapatoknak az „István-tér”-re való felvonulását.

A fürdői bazaar sereg alga győzte a kedélyes fiatalok táncoló kedvét kielégíteni: az „ujrázás” nem szűnt meg a táncdarabok végétével, úgy hogy a zenészek nagyon keveset szünetelhetek. A francia-négyest 28—36 pár lejtette.

Délután 6 órákor szünet tartatott. Ekkor a családok a táncoló-tér közelében levő „Nap”, „Daru”, „Golya” és a „Makkhetes” című nyári fűdött mulató-helyekre vonultak és kedélyes beszélgetés és poharazás között végezték az uzsonnázást.

Újból megszólalt a zene a táncra indult fiatalok, mely szinte esti 10 óráig tartott. Szünetelt a táncoló-tér és nyári mulató-helyek különböző nagyságú, alakú és színű lampionok- és gyertyákkal voltak kivilágítva.

A májális alkalmával bevételt összesen 112 frt 20 kr. Ebből 29 frt 63 kr kiadást levonva, maradt a társaság beszerzése alaptőkéjének gyarapítására 82 frt 57 kr.

A tiszta jövedelem fényes bizonyítéka a májális sikerének; de megerősíti a szép sikert a cukrász nyilatkozata, mely szerint városi bálok is folytak le rá nézve rosszabb eredményrel.

A szépek koszorújába — a mint utólagosan kivethetők — következő díszes neveket vagyok szerencsés beilleszteni.

Ott láttuk: Dr. Bánffy Zsigmondné (K.-Vásárhely), Bartók Ferenczné (Barátos), Csiki Gerőné (M.-Vásárhely), Földes Györgyné (Zabola), Izsák Miklósné (Zabola), Jancsó Benedekné (Budapest), Kaáli Nagy Józsefné (S.-Szentgyörgy), Müller Józsefné (Imecsfalva), Nagy Gyuláné (K.-Vásárhely), Porubszki Károlyné (Földvár), Simai Gerőné (Brassó), Szentiványi Istvánné (Budapest), Zsigmond Aronné (Brassó), D. Veres Gyuláné (Seps-Szentgyörgy), Bitai Mózesné, Beczö Lajosné, Csutak Józsefné, Deák Albertné, Deák Lászlóné, Hosszu Gyuláné, Melik Bogdáné, Mátyás Miklósné, Mánya Gerőné, Nagy Gézáné, Párján Lajosné, Sümeg Ignáczné, Vajna Mihályné, Dr. Zentai Dávidné (Kovácsna), urasszonyokat. Továbbá: Szentiványi Aranka (Budapest), Czink Jolán (Brassó), Kupcsai Janka (Hosszufalu), Bartha Gizella (Brassó), Csutak Ilon (S.-Szentgyörgy), Csia Vilma (Páva), Csia Ilona (Páva), Földes Szabina (Zabola), Földes Ida (Zabola), Kovács Róza (Kovácsna), Lakatos Jolán (Bereczk), Barthók

Juliska (Barátos), Deák Lujza (Kovácsna), Nagy Mariska (S.-Szentgyörgy), Csiki Ilona (M.-Vásárhely), Szilágyi Ilona, Csutak Etelka, Csutak Mariska, Rohács Ida, Melik Agnes, Beczö Etelka, Beczö Irma, Beczö Szerena, Mánya Örzse, Mánya Margit, Mihály Zsuzsika, Mátyás Róza, Mátyás Ilona (Kovácsna), Péter Ilona (Szörce) stb. stb. urhölgyeket.

Ebergényi Gyula, Dobay Lajos, Donáth Zsuzsa, Kovács Károly, Daniel György, D. Veres Gyula, Deák Domokos, Bischiez, Kónya Kálmán, Rauch János, Fabri Frigyes, Hollaky Attila, Träger mérnök, Magyarosi N., Sándor Kálmán, ifj. Dobay János, Bányai Kristóf, Temesvári János és id. Dobay János felülírtok és a fényes eredményt előteremtett rendezők fogadják az egyetnek halás köszönetnyilvánítását nemes cselekedetükért.

Cs.

Külömfélék.

— Püspöki kiküldött, Sárkány Lajos ev. ref. tanár, f. hó 7., 8-ik napjain a kézdívásárhelyi ev. ref. egyház mindennemű alapjait, értékeit és értéket képviselő iratait alapos pontossággal át- és megvizsgálta s tudomásunk szerint legnagyobb részben — miután az iskolai alap ügye is épen a megelőző napokban rég ohajtott módon lett bonyolítva — rendben találta.

— A helybeli ev. ref. egyház folyó hó 11-én a főgondnokjelölésre közgyűlést tart. Ez aktus által hisszük, hogy ezen püspöki egyházban is be fog állani a törvényes állapot.

— A ragadós száj- és körömbetegség elfojtása végett a földművelési miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: Ama czélból, hogy a ragadós száj- és körömfájás az ország területén mielőbb elfojtassék, a május 3 án kelt körrendeletnek hatályon kívül való helyezése mellett, az 1888. évi VII. t.-cz. 38. §-a alapján ezennel elrendelem, hogy a hivatkozott törvény 20. §-ának c) pontja a juhokra, kecskékre és sertésekre is kiterjesztessék, vagyis, hogy az ország területén az említett állatok is a vasutra vagy hajóra való feladásakor az illető szakértő állatorvosok által megvizsgáltassanak. Fölhivom a törvényhatóságot, hogy jelen rendeletemet azonnal tegye közzé és a rakodónál alkalmazott szakértő állatorvosokat megfelelően utasítsa.

— Halálozás. Jakab Lukács helybeli fiatal kereskedő f. hó 9-én hosszas szenvedés után meghalt. Temetése vasárnap f. hó 11-én lesz. Béke poraira!

— Az E. M. K. E. székelő-kitelepítő szakosztálya az általános telepítés tárgyában e hó 15-én Brassóban gyűlést tart.

— Gróf Töleki Géza az összes törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben felhívja a törvényhatóságok figyelmét, hogy a közfogyasztásra szánt husnak és a melegebb évszakban könnyen romlásnak indulhat egyéb táp- és élelmi szereknek biztosabb eltarthatása, továbbá a betegségek és sérüléseknél való alkalmazhatás czéljából gondoskodjanak arról, hogy minden községben elég mennyiségű jég legyen készenlétben.

— Bárdó Filippovics József tábornagyrnagy hadtestparancsnok aug. 6-án éjjel Prágában meghalt. Az elhalt hadtestparancsnok 1878-ban az osztrák-magyar okkupáló sereg fővezére volt.

— A lépfájás. Szent-Katolnán a marha-lépfájás jelentkezett. A napokban egy odaváló gazdának 2 marhája pusztult el. Illetékes helyről a szükséges intézkedések megtétettek. El lett rendelve, hogy a marhák ivóvizébe egy kanál karbolsav tétessék. Ha az orvosi rendeletek be lesznek tartva, remélhető, hogy mindaddig, míg tovább terjedhetne, megakadályozva lesz.

— Óriási vihar és jégeső volt a napokban Torda környékén. A kár természetben és épületekben ezekre megy. Tordán két asszonyt lesújtott a villám; egyik rögtön meghalt, a másiknak életéhez nincs remény.

— A kamatláb leszállítása. A kamatláb leszállítására vonatkozólag a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara augusztus 7-iki értekezletén arra a véleményre jutott, hogy nem javasolja a kamatlábnak 6%-ról 5%-ra való leszállítását, annál is inkább, mert az erdélyi részekben a pénz- és hitelviszonyok még kedvezőtlenebbek, mint a fővárosban, melynek kamarája ugyanezen indokok alapján korainak tartja a kamatláb leszállítását. A szakosztály ezért azt indítványozza a közgyűlésnek, hogy a miniszterhez ilyen értelmű felterjesztést, illetőleg véleményt nyújtson be.

— A gelenczei r. kath. hitközségben a segéd kántor-tanítói állomás üresedésbe jött, a pályázati határidő szeptember 20. A pályázat csupán a határidő bezártaig szól és oklevél s szolgálati bizonyítékkal rendelkezőkön kívül képezdét végzettek is konkurálhatnak.

— Tűz. f. hó 7-én d. e. 1/2 11 órakor Szekrény József házában Kézd-Martonoson tűz ütött ki. A nagy szárazságban a tűz gyorsan terjedt s a lángok martaléka lett egy ház, szin és csűr s mintegy 7—8 öl tűzfű. A tűz vízhiány és a lakosság távol-léte miatt elfojtható nem volt; az oltásnál többnyire asszonyok működtek közre. A vész szin-helyén megjelent Gábor Péter, járásunk derék főszolgabírája tekintélyének köszönhető, hogy a délután föltámadt szél folytán még több épület a lángok martaléka nem lett; erőlyesen osztván pa-rancsait, fokozta az oltási munka eredményét. A tűz gondatlanságból eredt. A károsultnak folyó évi termése és összes ingóságai hamuvá lettek. A kár mintegy 400 frtra tehető.

— Estély. Szőke Pista kézdivásárhelyi zenekara a napokban Kovásznára tesz kirándulást, hol zene-estélyt fog adni. Erősen hisszük, hogy a széles kö-rökben ismert jóhírű zenekar ez alkalommal sem fog teltetenni magán, hanem azon lesz, hogy a zeneértők eddig tett kedvező bírálatának meg-feleljen. E szerint kilátása van Kovásznának, a kü-lönbben eleven fűrdőnek, a kézdivásárhelyi jeles zenét meghallgatni, mi hihetőleg kedves benyo-mást fog tenni a nagy közönségre. Mi részünkről ajánlani tudjuk s hisszük, hogy megérdemelt párt-fogásban fognak részesülni.

— Esztelenek a napokban egy odaváló fiu az atyával az erdőre fát vágni ment. Az atya dolgai intézése miatt fiától eltávozott. A mint az atya tova ment, a fiu észrevette, hogy a bokrok sürű-jében a kutyanak meggyúlt a dolga. Estére kelt volt már az idő s a kutya nem messze a szállástól egy bokorban vonta meg magát éji nyugalomra. Azonban csak akkor vette észre, hogy ellenséges helyen van, midőn egy tavaszi szülött, jókora nagyságu medveboccs megragadta őt. A kutya min-den ügyességét igénybe vette, de ennek daczára sem birta fentartani magát, mert a szája a fiatal medvebocsnak szájába került. A bátor esztelenki fiu a küzdő állatok közé rohant s az élénk holdvilág fényénél megkezdte a szétválasztást. Hogy a ku-tyát megszabadíthassa, a medvének hátára feküdt s fülét megfogva, a bokorból azjutra iparkodott kivonszolni. E közben sikerült a kutya száját fel-menteni s ez csakhamar torkon ragadta a fiatal

medveboccsot. Sikerült végre is a kis medvét az utra kihozni, melyet jöllehet a kutya végtelenül összefogdosott torkon, mégis a lárma megjelent édes apával a fiu alig birta agyonverni. Alitóltag több ideig kellett ütniök fával a kis medvét, míg megdöglött.

— „Kis pillangók” ezimen vettünk egy verses havi folyóiratot, melyet szerkeszt és kiad Somogyi János Kecskeméten. A csinosan kiállított és tar-talmi súlyl bíró munka tetszéssel találkozott nálunk. Bátran ajánlhatjuk olvasóinknak, mert meg vagyunk győződve arról, hogy nemcsak a tö-rekvő költőre, de a költészetkedvelő közönségre is kedvesen fog hatni.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

HIRDETMÉNY.

Kovásnán a kir. járásbírósi épület mérnöki terv szerint alaposan kijavítandó, a költségvetés szerint 307 frt 51 kr lévén a felkiáltási ár.

Ezen munkálat jelen év augusztus 20-án délután 3 órakor a község házában nyilvános árlejtés utján ki fog adatni; zárt ajánlatok is elfogadtatnak, melyek az orbajjárasi főszolgabíró urhoz e hó 19-ig beadandók.

Fenni összegnek 10%-a az árlejtő bizottság kezéhez előre leteendő.

A feltételi pontok a község házában hivatalos órákban megtekinthetők.

Ifj. DEÁK KÁROLY,
közs. bíró.

1—3

BOR-ÁRULÁS

nagyban és kicsinyben

100 literen felüli mennyiségben.

Vízhez való jó asztali bor	12—14 frt.
Medgyesi ó-bor	22 „
1882-beli fehér bor	26 „
Villányi vörös bor	34 „
1885-beli finom muskotály	45 „

Literes üvegekben is a fenti borok a leg-jutányosabb árért áruktatnak

Papp Ferencznel.

Brassó,

nagy-utca 504. ház-szám.

3—10

A VALÓDI FRANCZIA CZIGARETTAPAPIR

„LE VRAI GOUDRON“

de Norwege

JOSEPH BARDOU & FILS gyárából

Perpignán és Párisban,

az egyedüli cigarettapapir, mely norvégiai fenyő-ki-vonatban van áztatva, és mivel a fenyő-kivonat a gége, légesővek és a tü-dőre nézve legegészségesebb szer, ennél fogva is az egyedüli cigarettapapir, melyet a dohányzó egészsége minden hátránya nélkül használhat. — Számos orvosi és az ipar tekintélyeitől származó bizonyítvány áll ren-dekezésére.

60 aranyérem, 16 diszoklevél, 20 versenykülvli oklevél.

— Kapható minden norinbergi-, diszműaru és papirkereskedésben, valamint minden dohány- és szivartórszében. —

12—12

Az „Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe

átvesz takarékbetéteket

és ha ezek legalább három hóig az intézetnél hagyatnak, azok után

minden utólevonás nélkül tiszta 5% kamatot

fizet.

A legkisebb betét 50 kr. A kamatok félévénként, január 1-én és július 1-én tőkésítettnek. A kamatozás a betétet követő naptól kezdődik és a felvétel előtti nappal végződik; tizenöt napnál rövidebb tartamu betét után kamat nem fizetettik.

Betétek, felmondások, pénzfelvételek és visszafizetések a m. kir. posta útján is eszközölhetők és az intézet által mindannyiszor posta fordultával franko intézettek el.

A betétek névre, betűre stb. szólhatnak, avagy aképen is kiköthető, hogy a kifizetés csak egy bizonyos személy kezéhez, vagy egy bizonyos esemény beálltával (mint nagykorúság, házasság stb. esetében) történjék.

500 frtig a visszafizetés látra történik. Nagyobb összegek a történt egyezményhez képest előbb felmondandók.

Három hónál rövidebb betétek rövid felmondási határidőkre 4 százalékkal, betétek bármily magasságban, melyek látra fizetendők visz-sza, 3 1/2 százalékkal kamatoztatnak.

Nyilvános egyházi és iskolai alapoknak

és mindazoknak, kik biztos és jövedelmező értékpapirokat kívánnak birni, kiválóan ajánlhatók

az „Albina“ takaré- és hitelintézet 5%-os záloglevelei.

Ezek a budapesti tőzsdén jegyeztetnek és

mind a n levonás nélkül 5%-ot kamatoznak és legnagyobb biztosítékot nyújtanak,

miután azok 1) egy több mint háromszoros értékű jelzálog által (tehát gyámhatósági biztosítékon fölül), 2) a törvény szerint elő-szabott 200,000 frtnyi záloglevél biztosítéki alap által és 3) az egész intézeti vagyton által fedezve vannak.

A kamatszvények félévénként január 1-én és július 1-én az intézet pénztárainál Nagy-Szébenben és Brassóban, valamint a „Kereskedel-mi bank“-nál Budapesten váltatnak be.

A záloglevelek legkésőbb 30 év alatt kisorsoltatnak és névértékben beváltatnak, — ezen záloglevelek

500 és 1000 frtos darabokban, 99 árjegyzés szerint,

az „Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepénél kaphatók, mely fióktelep

a Székelyföld t. cz. timármestereivel ezennel tudatja, hogy egy kitünően berendezett nyersbőr-raktárt tart bizományban, a hol folyton legjobb minőségű

száraz ÖKÖR- és TEHÉNBŐRÖK, PITTLING és KNEIPENEK kaphatók.

Ezen Brassóban levő legnagyobb raktár gazdag választéka, kitünő minősége és jutányos áráinál fogva, mely nagy és tömeges forgalomra számít, vevőknek nagy előnyt biztosít.

Bővebben értekezhetni naponta 8—2 óráig az „ALBINA“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe üzlethelyiségében, Brassó, főttér 91. sz. a.

13—